

EUROOPAN YHTEISÖJEN KOMISSIO

Bryssel 30.11.2000
KOM(2000) 782 lopullinen

**KOMISSION TIEDONANTO
NEUVOSTOLLE JA EUROOPAN PARLAMENTILLE**

**TULOSTAULU VAPAUTEEN, TURVALLISUUTEEN JA OIKEUTEEN
PERUSTUVAN ALUEEN TOTEUTUMISEN SEURAAMISEKSI EUROOPAN
UNIONISSA: PUOLIVUOTISPÄIVITYS**

(VUODEN 2000 JÄLKIPUOLISKO)

**KOMISSION TIEDONANTO
NEUVOSTOLLE JA EUROOPAN PARLAMENTILLE**

**TULOSTAULU VAPAUTEEN, TURVALLISUUTEEN JA OIKEUTEEN
PERUSTUVAN ALUEEN TOTEUTUMISEN SEURAAMISEKSI EUROOPAN
UNIONISSA: PUOLIVUOTISPÄIVITYS**

(VUODEN 2000 JÄLKIPUOLISKO)

SISÄLLYS

1.	Johdanto	3
2.	EU:n yhteinen turvapaikka- ja maahanmuuttopolitiikka	5
2.1.	Kumppanuussuhde lähtömaihin	5
2.2.	EU:n yhteinen turvapaikkajärjestelmä.....	6
2.3.	Kolmansien maiden kansalaisten oikeudenmukainen kohtelu.....	8
2.4.	Maahanmuuttovirtojen hallinta	10
3.	Todellinen Euroopan oikeusalue	12
3.1.	Oikeussuojan parempi saatavuus EU:ssa.....	12
3.2.	Oikeuden päätösten vastavuoroinen tunnustaminen.....	14
3.3.	Yhtenäistämisen jatkaminen yksityisoikeuden alalla	16
4.	Rikollisuuden torjunta koko unionissa	17
4.1.	Rikosten ehkäiseminen unionin tasolla.....	17
4.2.	Yhteistyön tehostaminen rikollisuuden vastaisessa toiminnassa	18
4.3.	Eräiden rikollisuuden muotojen torjuminen.....	22
4.4.	Erityistoimet rahanpesun torjumiseksi.....	25
5.	Unionin sisä- ja ulkorajoihin sekä viisumipolitiikkaan liittyvät kysymykset, EY:n perustamissopimuksen 62 artiklan soveltaminen ja Schengenin säännösten siirtäminen yhteisön toimivaltaan.....	28
6.	Unionin kansalaisuus	30
7.	Yhteistyö huumeiden torjunnassa.....	31
8.	Vahvempi ulkoinen toiminta.....	32

1. JOHDANTO

Tampereella 15.–16. lokakuuta 1999 pitämässään kokouksessa Eurooppa-neuvosto kehotti komissiota laatimaan ehdotuksen **tulostauluksi**, jonka avulla voidaan seurata jatkuvasti, kuinka Amsterdamin sopimuksessa, Wienin toimintasuunnitelmassa ja Tampereen päätelmissä vahvistettuja toimia vapauteen, turvallisuuteen ja oikeuteen perustuvan alueen luomiseksi toteutetaan ja kuinka asetetuissa määräajoissa pysytään. Komissio esitti maaliskuussa 2000 neuvostolle ja Euroopan parlamentille tiedonannon "Tulostaulu vapauteen, turvallisuuteen ja oikeuteen perustuvan alueen toteutumisen seuraamiseksi Euroopan unionissa" (KOM(2000) 167, 24. maaliskuuta 2000). Tulostaulun lopullinen versio julkaistiin 29. toukokuuta 2000. Siihen oli otettu mukaan useita selvennyksiä, jotka perustuivat neuvoston kokouksessa 27. maaliskuuta 2000 tai sen jälkeen esitettyihin jäsenvaltioiden huomautuksiin.

Komissio on luvannut päivittää tulostaulun puolivuositain eli kerran puheenjohtajakaudessa. Tässä ensimmäisessä päivityksessä esitetään, miten ja millä aloilla on edistytty Ranskan puheenjohtajakauden aikana. Tulostaulun muotoa, tavoitteita ja laajuutta ei ole muutettu. Suurimmat muutokset ovat sarakkeessa "Tilanne", jonka osalta Tampereen Eurooppa-neuvoston toimielimille ja jäsenvaltioille asettamat tavoitteet muuttuvat sitä mukaa kuin vapauteen, turvallisuuteen ja oikeuteen perustuvan alueen luomisessa ja kehittämisessä edistytään.

Seuraavassa esitetään yhteenveto ensimmäisen tulostaulun esittämisen jälkeen saavutetusta edistyksestä.

Komissio on esittänyt tai viimeistelee säädösehdotuksia ja tiedonantoja seuraavilla tulostauluun kuuluvilla aloilla:

- Turvapaikka- ja maahanmuuttoasiat (kaksi säädösehdotusta ja kaksi tiedonantoa)
 - ehdotus direktiiviksi tilapäisestä suojelusta
 - ehdotus direktiiviksi turvapaikan myöntämistä koskevista vähimmäisvaatimuksista
 - tiedonanto yhteisestä turvapaikkamenettelystä
 - tiedonanto yhteisön maahanmuuttopolitiikasta
- Oikeudellinen yhteistyö siviili- ja kauppaoikeudellisissa asioissa (yksi ehdotus):
 - ehdotus Euroopan oikeudellisen verkoston perustamisesta
- Yhteistyö rikollisuuden ehkäisemisen ja torjunnan alalla (viisi tiedonantoa):
 - tiedonanto yhteisön taloudellisten etujen suojaamisesta
 - tiedonanto rikosasioita koskevien lopullisten päätösten vastavuoroisesta tunnustamisesta
 - tiedonanto Eurojustista
 - tiedonanto rikosten ehkäisemisestä
 - tiedonanto verkkorikollisuudesta

- Viisumipolitiikka: yksi Euroopan parlamentin lausunnon perusteella muutettu asetusehdotus on annettu neuvostolle ja Euroopan parlamentille.

Lisäksi neuvosto ja komissio ovat saaneet valmiiksi siviili- ja kauppaoikeudellisissa asioissa annettujen päätösten vastavuoroista tunnustamista koskevan yhteisen toimenpideohjelman.

Neuvosto on komission ehdotusten tai jäsenvaltioiden aloitteiden pohjalta antanut (tai antaa marraskuun istunnossaan) seuraavat säädökset:

- päätös Euroopan pakolaisrahaston perustamisesta
- kaksi direktiiviä henkilöiden yhdenvertaisesta kohtelusta (rodusta tai etnisestä alkuperästä riippumatta, työssä ja ammatissa)
- yleissopimus rikosasioissa annettavan keskinäisen oikeusavun parantamisesta
- puitepäättös euron suojaamisesta
- päätös jäsenvaltioiden rahanpesun selvittelykeskusten välisestä yhteistyöstä
- Eurodac-asetus
- päätös väliaikaisesta Eurojust-yksiköstä.

Lisäksi neuvosto on antanut päätöslauselmia useista tulostaulun kattamista aloista (talousrikollisuuden torjunta, vaihtoehtoiset riitojenratkaisumenettelyt ja turvapaikanhakijoiden vastaanotto-olosuhteet). Se on myös hyväksynyt neuvotteluohjeita, joilla komissio valtuutetaan neuvottelemaan takaisinottosopimuksista neljän yhteisön ulkopuolisen maan kanssa.

Euroopan parlamentti on antanut lausuntoja useista komission ehdotuksista ja jäsenvaltioiden aloitteista tai tarkastelee niitä parhaillaan seuraavilla aloilla:

- yleissopimus rikosasioissa annettavan keskinäisen oikeusavun parantamisesta
- Euroopan poliisiakatemian perustaminen
- Europolin tehtävien laajentaminen kattamaan rahanpesu
- rahanpesun torjuntaa koskevan yhteisen toiminnan korvaava puitepäättös
- asetus tuomioistuimen toimivallasta sekä tuomioiden tunnustamisesta ja täytäntöönpanosta siviili- ja kauppaoikeudellisissa asioissa
- asetus lasten tapaamisoikeutta koskevien tuomioiden vastavuoroisesta täytäntöönpanosta
- yhteisen tietosuojavalvontaviranomaisen sihteeristön perustaminen
- ympäristörikollisuuden torjunta
- muiden maksuvälineiden kuin käteisrahan suojaaminen.

Lisäksi kesäkuussa 2000 Feirassa kokoontunut Eurooppa-neuvosto hyväksyi huumausaineiden torjuntaa koskevan toimintasuunnitelman ja selvityksen oikeus- ja sisäasioiden alan toiminnasta Euroopan unionin ulkosuhteissa.

Komissio päivittää tulostaulua seuraavan kerran Ruotsin puheenjohtajakauden lopussa.

2. EU:N YHTEINEN TURVAPAikka- JA MAAHANMUUTTOPOLITIikka

Turvapaikka ja maahanmuutto ovat erillisiä, mutta toisiinsa läheisesti kytkeytyviä asioita ja edellyttävät EU:n yhteisen politiikan kehittämistä. Siihen on kuuluttava seuraavat kohdat:

2.1. Kumppanuussuhde lähtömaihin

Muuttoliikettä ja siihen liittyviä poliittisia sekä ihmisoikeus- ja kehityskysymyksiä tarkastellaan kokonaisvaltaisesti yhteistyössä lähtö- ja kauttakulkumaiden ja -alueiden kanssa. Näin pyritään yhteiseen kehitykseen kumppanuuden pohjalta.

Tavoite	Toteutettava toiminta	Vastuutahot	Toteutus-aikataulu	Tilanne
Arvioida lähtö- ja kauttakulkumaita ja -alueita tarkoituksenmukaisen kokonaisvaltaisen lähestymistavan kehittämistä varten	Jatketaan turvapaikka- ja maahanmuuttoasioiden korkean tason työryhmän toimeksiantoa	Neuvosto ja komissio		Korkean tason työryhmä jatkaa työskentelyään Selvitys tähän mennessä hyväksytyjen toimintasuunnitelmien toteutumisesta annetaan joulukuussa 2000 Neuvosto hyväksyi kesäkuussa 2000 toimintasuunnitelman Albaniaa ja sen lähialueita varten
	Arvioidaan myös muita maita ja alueita uusien toimintasuunnitelmien laatimista silmällä pitäen	Neuvosto ja komissio	Huhtikuu 2001	Ei vielä päätöstä seuraavaksi arvioitavista maista
	Uuden rahoitusvälineen perustaminen lähtö- ja kauttakulkumaiden kanssa tehtävää yhteistyötä varten¹	Neuvosto ja komissio	Mahdollisimman pian	Komissio esittää oikeusperustaa koskevan ehdotuksen maaliskuun 2001 loppuun mennessä²

¹ Euroopan parlamentin 30. maaliskuuta 2000 antaman päätöslauselman mukaisesti.

² Ks. myös taulukko kohdassa "Maahanmuuttovirtojen hallinta".

2.2. EU:n yhteinen turvapaikkajärjestelmä

Tavoitteena on soveltaa Geneven yleissopimusta täysimääräisesti ja kokonaisuvaltaisesti, jolloin varmistetaan, että ketään ei palauteta takaisin vainottavaksi, eli noudatetaan edelleen palauttamiskiellon periaatetta.

Pitkällä aikavälillä yhteisön säännöillä olisi luotava yhteinen turvapaikkamenettely ja koko unionissa sovellettavat yhtenäiset kriteerit turvapaikan myöntämiselle.

Turvapaikanhakijoiden liikkumista jäsenvaltioiden välillä on rajoitettava.

Pyritään aktiivisesti pääsemään sopimukseen jäsenvaltioiden yhteisvastuuseen perustuvasta järjestelmästä siirtymään joutuneiden henkilöiden tilapäistä suojelua varten.

Tavoite	Toteutettava toiminta	Vastuutahot	Toteutus-aikataulu	Tilanne
Määrittää turvapaikkahakemuksen käsittelemisestä vastuussa oleva jäsenvaltio	Dublinin yleissopimuksen toimivuuden tarkastelu	Komissio suorittaa arvioinnin	2000	Komissio lähetti jäsenvaltioille kyselyn kesäkuussa 2000 Lopullinen arviointiraportti valmistuu tammikuussa 2001
	Säätelykriteerien ja -menettelyjen hyväksyminen (asetus)	Neuvosto komission ehdotuksesta	Huhtikuu 2001	Komissio julkisti valmisteluasiakirjan maaliskuussa 2000 Komissio esittää ehdotuksen maaliskuussa 2001
	Eurodac-järjestelmän viimeistely	Neuvosto ja komissio		Komissio esitti ehdotuksen vuonna 1999 (ja muutetun ehdotuksen maaliskuussa 2000) Euroopan parlamentti antoi uuden lausunnon syyskuussa 2000 Oikeusperusta vahvistettiin marraskuussa 2000 Järjestelmän käyttöönoton valmistelu jatkuu komission johdolla
Oikeudenmukainen ja tehokas turvapaikkamenettely	Hyväksytään pakolaisaseman myöntämistä tai peruuttamista koskevat vähimmäisvaatimukset tavoitteena mm. lyhentää turvapaikkamenettelyjen kestoa kiinnittäen erityistä huomiota lasten asemaan (direktiivi)	Neuvosto komission ehdotuksesta	Huhtikuu 2001	Komissio esitti ehdotuksen syyskuussa 2000

	Määritellään turvapaikanhakijoiden vastaanottoa koskevat yhteiset vähimmäisvaatimukset kiinnittäen erityistä huomiota lasten asemaan (direktiivi)	Neuvosto komission ehdotuksesta	Huhtikuu 2001	Komissio on laatinut alustavan selvityksen Neuvosto hyväksyi marraskuussa 2000 puheenjohtajamaa Ranskan laatimaan muistioon perustuvat päätelmät Komissio esittää ehdotuksen helmikuussa 2001
	Yhteinen turvapaikkamenettely	Komissio (osaksi)		Komissio esittää tiedonannon marraskuussa 2000
Turvapaikan saaneille yhtenäinen asema koko unionissa	Komission tiedonannon jälkeen on ehkä annettava säädös	Neuvosto komission ehdotuksesta		Komissio esittää tiedonannon marraskuussa 2000 (ks. ed. kohta)
	Pakolaisaseman tunnustamista ja sisältöä koskevien sääntöjen lähentäminen (direktiivi)	Neuvosto komission ehdotuksesta	Huhtikuu 2004	Komissio esittää direktiiviehdotuksen vuoden 2001 jälkipuoliskolla
Hyväksyä pakolaisia ja muita siirtymään joutuneita henkilöitä koskevia toimenpiteitä asianmukaisen aseman määrittämiseksi kaikille kansainvälisen suojelun tarpeessa oleville	Tilapäinen suojelu tilanteissa, joissa maahan tulee suuri joukko kansainvälistä suojelua tarvitsevia henkilöitä, jotka ovat joutuneet siirtymään kotiseudultaan (direktiivi)	Neuvosto komission ehdotuksesta	Mahdollisimman pian	Komissio esitti muutetun direktiiviehdotuksen toukokuussa 2000
	Toissijaisen suojelun muodot (direktiivi)	Neuvosto komission ehdotuksesta	Huhtikuu 2004	Komissio esittää direktiiviehdotuksen vuoden 2001 jälkipuoliskolla
Edistää pakolaisten ja muiden siirtymään joutuneiden henkilöiden vastaanottamisesta jäsenvaltioille aiheutuvien rasitusten tasapuolista jakautumista	Euroopan pakolaisrahaston perustaminen (päätos)	Neuvosto komission ehdotuksesta	Mahdollisimman pian	Neuvosto teki päätöksen syyskuussa 2000 Komissio toteuttaa parhaillaan varainhoitovuosien 2000 ja 2001 toimintaa
	Perustetaan vararahasto sellaisia tilanteita varten, joissa maahan tulee suuri joukko pakolaisia	Neuvosto ja Euroopan parlamentti komission ehdotuksesta		Komissio tutkii vaihtoehtoja

2.3. Kolmansien maiden kansalaisten oikeudenmukainen kohtelu

Kolmansien maiden kansalaisten maahanpääsyn ja oleskelun edellytyksiä koskevaa kansallista lainsäädäntöä on lähennettävä unionin talouden ja väestön kehityksestä laadittavan yhteisen arvion sekä lähtömaiden tilanteen perusteella.

On pyrittävä integrointipolitiikan avulla takaamaan jäsenvaltioiden alueella laillisesti oleskeleville kolmansien maiden kansalaisille EU:n kansalaisten oikeuksiin ja velvollisuuksiin verrattavissa olevat oikeudet ja velvollisuudet. Kyseisellä politiikalla on myös edistettävä syrjimättömyyttä sekä rasismia ja muukalaisvihan vastaisia toimenpiteitä.

Tavoite	Toteutettava toiminta	Vastuutahot	Toteutus-aikataulu	Tilanne
Torjua kaikkia syrjinnän muotoja, erityisesti rasismia ja muukalaisvihaa ³	Yhdenvertaisen kohtelun periaatteen noudattaminen riippumatta henkilön rodusta tai etnisestä alkuperästä (direktiivi)	Neuvosto komission ehdotuksesta	Kesä-joulukuu 2000	Neuvosto antoi direktiivin kesäkuussa 2000
	Yhdenvertaista kohtelua työssä ja ammatissa koskevien yleisten puitteiden luominen (direktiivi)	Neuvosto komission ehdotuksesta		Neuvosto antoi direktiivin lokakuussa 2000
	Parhaiksi havaittuihin toimintatapoihin ja kokemuksiin perustuvat ohjelmat (päättös)	Neuvosto komission ehdotuksesta		Neuvosto pääsi lokakuussa 2000 sopimukseen yhteisön toimintaohjelmasta (2001–2006) jäsenvaltioiden työn tukemiseksi
	Vahvistetaan yhteistyötä Euroopan rasismia ja muukalaisvihan seuranta-keskuksen sekä Euroopan neuvoston kanssa	Neuvosto / komissio		Keskus avattiin 7. huhtikuuta 2000
	Tehostetaan poliisiyhteistyötä ja oikeudellista yhteistyötä rasismia ja muukalaisvihan torjumiseksi – yhteiset perusteet rasistisen ja muukalaisvihamielisen toiminnan kriminalisoimiseksi (puitepäättös) ⁴	Neuvosto komission ehdotuksesta		Neuvosto antaa toisen kertomuksensa 15. heinäkuuta 1996 hyväksytystä yhteisestä toiminnasta vuoden 2000 lopussa Komissio arvioi kertomuksen pohjalta vuoden 2001 aikana, onko tarvetta esittää uusi aloite ja minkä laajuisena

³ Syrjimättömyyden edistämiseen sekä rasismia ja muukalaisvihan torjuntaan tähtäävät toimenpiteet koskevat kaikkia Euroopan unionin alueella oleskelevia henkilöitä, mutta erityisesti kolmansien maiden kansalaisia.

⁴ Ks. myös taulukko kohdassa "Eräiden rikollisuuden muotojen torjuminen".

Lähentää kolmansien maiden kansalaisten maahanpääsyn ja oleskelun edellytyksiä koskevaa kansallista lainsäädäntöä	Arvioidaan EU:hun suuntautuvia nykyisiä ja tulevia pakolaisvirtoja väestömuutosten, työmarkkina-tilanteen sekä lähtömaissa ja -alueilla vallitsevien muuttopaineiden perusteella	Neuvosto / komissio / jäsenvaltiot		Komissio esitti tiedonannon marraskuussa 2000
	Maahantulon ja oleskelun edellytykset, kun tarkoituksena on (a) perheen yhdistäminen (b) opiskelu tai ammatillinen koulutus, palkaton työ (c) palkkatyö tai itsenäinen ammatinharjoittaminen (direktiivit)	Neuvosto komission ehdotuksesta		Komissio esitti 1. joulukuuta 1999 Euroopan parlamentille ja neuvostolle ehdotuksen oikeutta perheiden yhdistämiseen koskevaksi direktiiviksi Euroopan parlamentti antoi lausuntonsa syyskuussa 2000 Komissio esittää direktiiviehdotukset vuoden 2001 alkupuoliskolla
	Pitkäaikaisten viisumien ja oleskelulupien myöntämistä koskevat vaatimukset ja menettelyt (direktiivi)	Neuvosto komission ehdotuksesta		
Lähentää kolmansien maiden kansalaisten oikeusasemaa koskevaa kansallista lainsäädäntöä	Määritellään yhdenmukaiset oikeudet (mm. oikeus oleskella maassa, saada koulutusta ja tehdä palkkatyötä tai toimia itsenäisenä ammatinharjoittajana), jotka myönnetään jäsenvaltiossa laillisesti myöhemmin määritettävän ajan oleskelleille kolmansien maiden kansalaisille (direktiivi)	Neuvosto komission ehdotuksesta		Komission teettämä selvitys EU:n jäsenvaltioissa pitkään oleskelleiden kolmansien maiden kansalaisten oikeusasemasta valmistui heinäkuussa 2000 Neuvosto hyväksyi päätelmät marraskuussa 2000 Komissio esittää direktiiviehdotuksen tammikuussa 2001
	Määritetään perusteet ja edellytykset, joiden mukaan kolmansien maiden kansalaisten voitaisiin sallia yhteisön kansalaisten ja heidän perheidensä tavoin asettautua mihin tahansa unionin valtioon ja työskennellä siellä, ottaen huomioon seuraukset yhteiskunnan tasapainon ja työmarkkinoiden kannalta (direktiivi)	Neuvosto komission ehdotuksesta		

2.4. Maahanmuuttovirtojen hallinta

Muuttovirtojen kaikkien vaiheiden hallintaa on tehostettava läheisessä yhteistyössä lähtö- ja kauttakulkumaiden kanssa.

Laittoman maahanmuuton torjumista tehostetaan toimimalla siihen sekaantuneita rikollisverkostoja vastaan taaten samalla uhrien oikeudet.

Tavoite	Toteutettava toiminta	Vastuutahot	Toteutus-aikataulu	Tilanne
Lisätä turvapaikka- ja maahanmuuttoasioita koskevien tilasto- ja muiden tietojen vaihtoa (vaihtoon on sisällytettävä tilastojen lisäksi tietoja kansallisesta lainsäädännöstä ja politiikasta)	Neuvoston huhtikuussa 1998 hyväksymän toimintasuunnitelman jatkotoimenpiteet	Komissio yhteistyössä jäsenvaltioiden kanssa		Tietojen keruu aloitettiin lokakuussa 1998; toinen vaihe (käsittää myös hakijamaat, Norjan ja Islannin) käynnistettiin vuoden 2000 jälkipuoliskolla (kun ensimmäisen vaiheen tulokset oli arvioitu)
	Euroopan maahanmuuton (virtuaalisen) seurantakeskuksen perustaminen	Komissio		Valmistelutoimet (perustuvat aiempaan toteutettavuus-tutkimukseen) rahoitettu Odysseus-ohjelmasta Komission valmistelu-asiakirja esitettiin jäsenvaltioiden asiantuntijoille kesäkuussa 2000
Ehkäistä tehokkaammin ihmiskauppaa ja maahanmuuttajien taloudellista riistoa	Hyväksytään ihmiskauppaan liittyvään järjestäytyneeseen rikollisuuteen kuuluvan rikollisen toiminnan tunnusmerkistöjä ja rangaistuksia koskevat vähimmäissäännöt (puitepäätos) ⁵	Neuvosto komission ehdotusten pohjalta		Komissio esittää ehdotuksen vuoden 2000 loppuun mennessä Puheenjohtajamaa Ranska esitti heinäkuussa 2000 kaksi aloitetta, jotka koskevat direktiiviä ja puitepääöstä välitystoiminnan rangaistavuudesta
	Rikollisverkostojen tunnistaminen ja hajottaminen asettamalla laittoman maahanmuuton torjuminen yhdeksi toiminnallisen yhteistyön ensisijaisista tavoitteista	Jäsenvaltiot / Europol		
	Tutkitaan, voidaanko hyväksyä yhteiset säännöt ja yhdistää voimat laittomaan maahantuloon liittyvien verkostojen tutkimiseksi ⁶			Neuvostossa (CIREFI) valmistellaan laittomaan maahantuloon liittyvien verkostojen vastaisen toiminnan tehostamista

⁵ Ks. myös taulukko kohdassa "Eräiden rikollisuuden muotojen torjuminen".

⁶ Ks. myös taulukko kohdassa "Yhteistyön tehostaminen rikollisuuden vastaisessa toiminnassa".

	Jatketaan kuljettajan vastuuta koskevan jäsenvaltioiden lainsäädännön yhdenmukaistamista (direktiivi)	Neuvosto komission ehdotuksesta tai jäsenvaltion aloitteesta		Puheenjohtajamaa Ranska esitti direktiivialoitteen heinäkuussa 2000
Avustaa lähtö- ja kauttakulkumaita	Mahdollisuuksista lailliseen maahanmuuttoon ja ihmiskaupan kaikkien muotojen ehkäisemiseen kertovien tiedotus-kampanjoiden suunnittelu	Neuvosto komission ehdotusten pohjalta	Huhtikuu 2001	Komissio esittää ehdotuksen uuden rahoitusvälineen perustamista koskevaksi oikeusperustaksi⁷
	Vapaaehtoisen kotiinpaluun edistäminen			
	Vahvistetaan mainittujen maiden viranomaisten valmiuksia, jotta ne pystyisivät tehokkaasti torjumaan ihmiskauppaa			
	Autetaan kolmansia maita huolehtimaan takaisinottoa koskevista velvoitteistaan suhteessa unioniin ja jäsenvaltioihin			
Luoda EU:lle johdonmukainen takaisinottoa ja kotiinpaluuta koskeva politiikka	Takaisinottosopimusten tekeminen Euroopan yhteisön ja kolmansien maiden tai maaryhmien välillä tai vakiolausekkeiden sisällyttäminen muihin näiden kanssa tehtäviin sopimuksiin	Neuvosto komission ehdotuksesta		Neuvosto valtuutti syyskuussa 2000 komission neuvottelemaan takaisinotto-sopimuksista neljän yhteisön ulkopuolisen maan kanssa
	Kotiuttamista koskevien yhteisten vähimmäisvaatimusten laatiminen	Neuvosto/ komissio / jäsenvaltiot		Puheenjohtajamaa Ranska esitti heinäkuussa 2000 ehdotuksen direktiiviksi karkotuspäätösten vastavuoroisesta tunnustamisesta

⁷

Ks. myös taulukko kohdassa "Kumppanuussuhde lähtömaihin".

3. TODELLINEN EUROOPAN OIKEUSALUE

Tavoitteena on, että kansalaisilla olisi yhtäläinen käsitys oikeudesta koko unionin sisällä. Oikeus on nähtävä niin, että se helpottaa arkielämää ja saattaa oikeuden eteen henkilöt, jotka uhkaavat yksilöiden ja yhteiskunnan vapautta ja turvallisuutta. Tähän kuuluvia edellytyksiä ovat sekä oikeussuojan parempi saatavuus että täysipainoinen oikeudellinen yhteistyö jäsenvaltioiden välillä.

3.1. Oikeussuojan parempi saatavuus EU:ssa

Todellisen Euroopan oikeusalueen on varmistettava, että yksityishenkilöt ja yritykset voivat saattaa asiansa tuomioistuimen tai viranomaisten käsiteltäväksi missä tahansa jäsenvaltiossa yhtä hyvin kuin omassa maassaan ilman, että jäsenvaltioiden oikeus- ja hallintojärjestelmien eroavuudet tai monimutkaisuus estävät heitä käyttämästä oikeuksiaan tai saavat oikeuksien käyttämisen vaikuttamaan hankalalta.

Tavoite	Toteutettava toiminta	Vastuutahot	Toteutus-aikataulu	Tilanne
Varmistaa oikeusvarmuus ja oikeussuojan yhtäläinen saatavuus	Tiedotuskampanja ja unionin sisäistä oikeudellista yhteistyötä koskevien "käyttöohjeiden" julkaiseminen	Komissio		Komissio laatii vuoden 2001 aikana konkreettisia aloitteita, joilla pyritään yhteisvaikutukseen Euroopan oikeudellisen verkoston ja Euroopan neuvoston toiminnan kanssa
	Kansallisten viranomaisten verkoston ylläpitämisen pysyvän tietojärjestelmän perustaminen (yksityis-oikeudellisia asioita koskeva Euroopan oikeudellinen verkosto)	Neuvosto komission ehdotuksesta	2001	Komissio esitti ehdotuksensa neuvostolle syyskuussa 2000
	Ehdotus oikeusapua koskeviksi vähimmäisvaatimuksiksi	Neuvosto komission ehdotuksesta tai jäsenvaltion aloitteesta	Huhtikuu 2004	Komissio julkaisi vihreän kirjan helmikuussa 2000 ja laatii vuoden 2001 aikana esitettävää ehdotusta direktiiviksi oikeusavusta Lisäksi komissio laatii asiakirjaa oikeudenkäyntikulujen ja asianajopalkkioiden korvaamisesta
	Ehdotus vähäisiä siviili- ja kauppaoikeudellisia vaateita, riitauttamattomia vaateita ja elatusvaateita koskeviksi yhteisiksi menettelysäännöiksi	Neuvosto komission ehdotuksesta tai jäsenvaltion aloitteesta	Huhtikuu 2004	Komissio lähetti syyskuussa 2000 jäsenvaltioille kyselyn vähäisiä vaateita koskevista riita-asioista. Se laatii vastauksista vertailun kevään 2001 aikana ja aloittaa kuulemismenettelyn vuonna 2001 tavoitteenaan esittää ehdotus vuoden 2002 aikana. Komissio käynnistää vuonna 2001 riitauttamattomia vaateita koskevan selvityksen tavoitteenaan esittää ehdotus vuoden 2002 aikana

	Ehdotus vaihtoehtoisen riitojenratkaisun vähimmäisvaatimuksiksi	Jäsenvaltiot ottavat käyttöön tarvittavat tuomioistuinten ulkopuoliset menettelyt	Huhtikuu 2004	Komissio on perustanut tuomioistuinten ulkopuolisten elinten kuluttajaverkoston (European Extra-Judicial Network eli EEJ-Net) Neuvosto hyväksyi toukokuussa 2000 päätelmät vaihtoehtoisesta riitojenratkaisumenettelystä Komissio antaa lokakuussa 2001 vihreän kirjan, jolla valmistellaan vähimmäisvaatimusten käyttöönottoa
Varmistaa oikeusvarmuus ja oikeussuojan yhtäläinen saatavuus	Laaditaan monikieliset lomakkeet, jotka hyväksytään vasta-vuoroisesti oikeudellisesti sitoviksi asiakirjoiksi valtioiden rajat ylittävissä oikeudenkäynneissä	Neuvosto komission ehdotuksesta tai jäsenvaltion aloitteesta	Huhtikuu 2004	Tätä asiaa käsitellään myös vähäisiä vaateita koskevassa kyselyssä ja se sisällytetään myös eräiden siviiliprosessimenettelyjen yhdenmukaistamiseen tähtääviin hankkeisiin
Turvata oikeus vahingonkorvaukseen ja antaa apua rikosten uhreille	Laaditaan rikosten uhrien suojelemista koskevat vähimmäisvaatimukset	Neuvosto komission ehdotuksesta tai jäsenvaltion aloitteesta	2002	Komissio antoi asiasta tiedonannon heinäkuussa 1999 Puheenjohtajamaa Portugali esitti aloitteen uhrien asemaa rikosoikeudellisissa menettelyissä koskevaksi puitepäätökseksi Euroopan parlamentti antaa asiasta lausuntonsa joulukuussa 2000 Komissio laatii täydentäviä aloitteita vuonna 2001
	Uudet säädökset uhrien vahingonkorvausjärjestelmien lähentämisestä	Neuvosto komission ehdotuksesta tai jäsenvaltion aloitteesta	2004	Komissio aloittaa kuulemismenettelyn julkaisemalla vihreän kirjan vuoden 2001 aikana

3.2. Oikeuden päätösten vastavuoroinen tunnustaminen

Todellisen oikeusalueen on taattava oikeusvarmuus sekä yksityishenkilöille että talouden toimijoille. Siksi tuomioita ja muita oikeusviranomaisten päätöksiä on noudatettava ja ne on pantava täytäntöön koko EU:n alueella.

Tehostettu oikeuden päätösten ja tuomioiden vastavuoroinen tunnustaminen ja vaadittava lainsäädännön lähentäminen parantaisivat viranomaisten välistä yhteistyötä ja yksilön oikeuksien oikeudellista suojaa. Näin ollen Eurooppa-neuvosto kannattaa vastavuoroisen tunnustamisen periaatetta ja katsoo, että sen pitäisi olla unionin oikeudellisen yhteistyön kulmakivi sekä yksityisoikeudellisissa että rikosasioissa.

Yksityisoikeudelliset asiat

Tavoite	Toteutettava toiminta	Vastuutahot	Toteutus-aikataulu	Tilanne
Parantaa viranomaisten välistä yhteistyötä ja yksilön oikeuksien oikeudellista suojaa tehostamalla oikeuden päätösten ja tuomioiden vastavuoroista tunnustamista ja lähentämällä tarvittaessa lainsäädäntöä ⁸	Toimenpideohjelma vastavuoroisen tunnustamisen periaatteen toteuttamiseksi siviili- ja kauppaoikeudellisissa asioissa (vastavuoroista tunnustamista ja täytäntöönpanoa varten tarvittavat toimenpiteet; esteiden poistaminen vähäisten riitojen sekä perheoikeudellisten riita-asioiden osalta)	Neuvosto ja komissio hyväksyvät ohjelman	Ohjelma hyväksytään vuoden 2000 lopussa	Neuvosto hyväksyi ohjelman marraskuussa 2000
	Ehdotus eräitä prosessi-oikeudellisia seikkoja koskeviksi vähimmäisvaatimuksiksi (rahasuorituksia koskeva uusi prosessilainsäädäntö) ⁹	Neuvosto komission ehdotuksesta tai jäsenvaltion aloitteesta		Komissio tekee selvityksen rahasuorituksia koskevasta lainsäädännöstä vuoden 2001 aikana (vrt. kohta 3.1.4)
	Aloitetaan eurooppalaista täytäntöönpanomääräystä koskeva valmistelutyö ¹⁰	Neuvosto komission ehdotuksesta tai jäsenvaltion aloitteesta		Toiminto on sisällytetty toimenpideohjelmaan vastavuoroisen tunnustamisen periaatteen toteuttamiseksi (ks. ed. kohta)

⁸ Ks. myös taulukko kohdassa "Yhtenäistämisen jatkaminen yksityisoikeuden alalla".

⁹ Toimintojen järjestys on vaihdettu.

¹⁰ Toimintojen järjestys on vaihdettu.

Rikosoikeudelliset asiat

Tavoite	Toteutettava toiminta	Vastuutahot	Toteutus-aikataulu	Tilanne
Varmistaa, että rikollisilla ei ole missään suojapaikkaa	Luovuttamista koskevien vuoden 1995 ja 1996 EU:n yleissopimusten ratifiointi	Jäsenvaltiot	Huhtikuu 2001	Itävalta, Suomi, Alankomaat, Ruotsi, Kreikka, Saksa, Tanska, Espanja ja Portugali ovat ratifioineet vuoden 1995 yleissopimuksen Suomi, Alankomaat, Portugali, Kreikka, Saksa, Tanska ja Espanja ovat ratifioineet vuoden 1996 yleissopimuksen
	Selvitys muodollisten luovutusmenettelyjen poistamisesta tuomion täytäntöönpanoa pakoilevien, rikoksesta tuomittujen henkilöiden osalta	Neuvosto komission ehdotuksesta	Vuoden 2001 lopussa	Komissio laatii ehdotuksen
	Nopeutetuista luovutusmenettelyistä säätäminen	Neuvosto komission ehdotuksesta	Vuoden 2001 lopussa	Komissio laatii ehdotuksen
	Tarkastellaan kysymyksiä, jotka liittyvät luovuttamiseen, kun epäilty ei ole läsnä oikeuskäsittelyssä	Neuvosto komission ehdotuksesta tai jäsenvaltion aloitteesta	Huhtikuu 2004	Sisällytetään komission ehdotukseen (ks. ed. kohta)
Varmistaa, että minkä tahansa jäsenvaltion tuomioistuimen päätökset ovat voimassa koko unionin alueella ¹¹	Vastavuoroisen tunnustamisen periaatteen soveltamista koskeva toimenpide-ohjelma ja yksityiskohtaiset säädökset	Neuvosto / komissio	Ohjelma hyväksytään vuoden 2000 loppuun mennessä	Komissio esitti heinäkuussa 2000 tiedonannon rikosasioita koskevien lopullisten päätösten vastavuoroisesta tunnustamisesta Neuvosto hyväksyi ohjelman marraskuussa 2000
	Ennen oikeudenkäyntiä annettujen määräysten vastavuoroinen tunnustaminen	Neuvosto komission ehdotuksesta tai jäsenvaltion aloitteesta		Puheenjohtajamaa Ranska on tehnyt varojen vallinnan-rajoitusta ja todisteiden hukkaamiskieltoa koskevan aloitteen¹²
	Selvitys syytetoimien siirtämistä ja tuomioiden täytäntöönpanoa koskevan rajatylittävän yhteistyön tehostamisesta	Neuvosto komission ehdotuksesta tai jäsenvaltion aloitteesta	Huhtikuu 2004	Sisällytetty vastavuoroista tunnustamista koskevaan ohjelmaan (ks. ed.)
	Selvitys rikosrekisterin tietojen vaihtamisen laajentamisesta ja mahdollisesta virallistamisesta	Neuvosto komission ehdotuksesta tai jäsenvaltion aloitteesta	Huhtikuu 2004	Sisällytetty vastavuoroista tunnustamista koskevaan ohjelmaan (ks. ed.)

¹¹ Ks. myös taulukko kohdassa "Eräiden rikollisuuden muotojen torjuminen"(esim. ihmisten salakuljetus, huumekauppa ja terrorismi).

¹² Ks. myös taulukko kohdassa "Erityistoimet rahanpesun torjumiseksi".

3.3. Yhtenäistämisen jatkaminen yksityisoikeuden alalla

Oikeudellisen yhteistyön sujuvoittamiseksi ja oikeussuojan saatavuuden parantamiseksi on jatkettava oikeusjärjestelmien yhtenäistämistä ja parannettava niiden yhteensopivuutta.

Tavoitteet	Toteutettava toiminta	Vastuutahot	Toteutus-aikataulu	Tilanne
Poistaa lakien ja menettelyjen eroavuuksista johtuvat esteet	Uusi prosessioikeudellinen lainsäädäntö rajatylittäviä oikeustapauksia varten (mm. väliaikaiset toimenpiteet, todisteiden vastaanottaminen, aikarajat)	Neuvosto komission ehdotuksesta tai jäsenvaltion aloitteesta	Huhtikuu 2004	Saksa esitti syyskuussa 2000 todisteiden vastaanottamista koskevan aloitteen. Prosessi-oikeudelliset kysymykset kuuluvat osaksi vasta- vuoroista tunnustamista koskevaan ohjelmaan
	Kokonaisselvitys yksityisoikeudellisten asioiden asianmukaisen käsittelyn esteistä ja miten ne voitaisiin poistaa	Neuvosto laatii selvityksen	Vuoden 2001 lopussa	Komissio laatii parhaillaan tiedonantoa
	Brysselin ja Luganon yleissopimusten viimeistely ¹³	Neuvosto komission ehdotuksesta	Huhtikuu 2001	Brysselin yleis- sopimuksen korvaava neuvoston asetusta on hyväksymisvaiheessa Asetuksen antamisen jälkeen komissio esittää neuvostolle suosituksen neuvotteluohjeiksi yhteisön ja Lugano- maiden välillä tehtävää sopimusta varten
	Säädöksen laatiminen sopimusten ulkoisiin velvoitteisiin sovellettavasta laista	Neuvosto komission ehdotuksesta tai jäsenvaltion aloitteesta	Huhtikuu 2001	Komissio julkaisee vuoden 2000 loppuun mennessä vihreän kirjan ja sen jälkeen tarvittaessa asetusesityksen
	Vuoden 1980 Rooman yleissopimuksen tarkistaminen (tarvittaessa)	Neuvosto komission ehdotuksesta tai jäsenvaltion aloitteesta	Huhtikuu 2001	Komissio laatii vuoden 2001 aikana vihreän kirjan ja sen jälkeen tarvittaessa asetusesityksen
	Alustava selvitys avioeroon sovellettavaa lakia koskevan säädöksen laadimisesta	Neuvosto / komissio	Huhtikuu 2004	Neuvosto teki touko- kuussa 2000 kyselyyn perustuvan vertailevan selvityksen kansallisista säädöksistä ja jäsen- valtioiden kannoista Komissio laatii ehkä täydentävän selvityksen
	Alustava selvitys aviovarallisuussuhteisiin liittyviä asioita ja perintöasioita koskevasta toimivallasta ja niihin sovellettavasta laista	Neuvosto / komissio	Huhtikuu 2004	Kysymys tuomioistuinten toimivallasta ja tuomioi- den tunnustamisesta on osa vastavuoroista tunnustamista koskevaa ohjelmaa

¹³

Ks. myös taulukko kohdassa "Oikeuden päätösten vastavuoroinen tunnustaminen".

4. RIKOLLISUUDEN TORJUNTA KOKO UNIONISSA

Unionin laajuisia toimia kaikkien rikollisuuden muotojen, vakava järjestäytynyt ja valtioiden rajat ylittävä rikollisuus mukaan luettuna, torjumiseksi pitäisi kehittää tasapainoisesti turvaten samalla yksilöiden sekä talouden toimijoiden vapaus ja lainmukaiset oikeudet.

Tässä yhteydessä kiinnitetään erityistä huomiota järjestäytyneen rikollisuuden ehkäisemistä ja valvontaa koskevaan "Euroopan unionin strategiaan uuden vuosituhaten alussa". Tähän lukuun on sisällytetty joitakin mainitussa Strategiassa suositeltuja toimia, jotka täydentävät Tampereen huippukokouksen päätelmiä.

4.1. Rikosten ehkäiseminen unionin tasolla

Kaikkien rikollisuuden muotojen, niin järjestäytyneen kuin muunkin rikollisuuden, tehokas torjuminen edellyttää laaja-alaisia ennaltaehkäiseviä toimia.

Rikosten ehkäisemistä koskeva näkökulma on sisällytettävä kaikkiin rikollisuuden vastaisiin toimiin ja ohjelmiin EU:n ja jäsenvaltioiden tasolla.

Kansallisten rikosten ehkäisemisjärjestöjen yhteistyötä on vahvistettava ja sen painopistealueet on määritettävä.

Tavoitteet	Toteutettava toiminta	Vastuutahot	Toteutus-aikataulu	Tilanne
Ehkäistä rikollisuutta vähentämällä tilaisuuksia siihen	Yhteisten prioriteettien määrittäminen ja kehittäminen – poliittiset suuntaviivat – otettava huomioon uutta lainsäädäntöä laadittaessa; uuden lainsäädännön rikoksia ehkäisevän vaikutuksen arviointi.	Neuvosto / komissio / jäsenvaltiot		Puheenjohtajamaa Portugali järjesti korkean tason konferenssin toukokuussa 2000 Komissio esitti marraskuussa 2000 tiedonannon rikollisuuden ehkäisemisestä. Sen pääpaino on yhteisön toimintatapojen ja välineiden käytöllä, säädös-ehdotusten rikoksia ehkäisevän vaikutuksen arvioimisella ja järjestäytyneen rikollisuuden ehkäisemistä käsittelevän eurooppalaisen foorumin perustamisella. Neuvoston joulukuussa 1998 esittämästä pyynnöstä komissio ja Europol laativat lisäksi vuoden 2000 loppuun mennessä valmisteluasiakirjan järjestäytyneen rikollisuuden ehkäisemisestä
	Rikosten ehkäisemistä koskevan näkökulman sisällyttäminen rikollisuudenvastaisiin toimiin ja ohjelmiin koko EU:n ja jäsenvaltioiden tasolla – neuvoston poliittiset suuntaviivat	Neuvosto / komissio / jäsenvaltiot		

Vahvistaa jäsenvaltioiden välistä yhteistyötä	Parhaiden toimintatapojen vaihto ja yhteistyö painopistealueilla rikosten ehkäisemisestä vastaavien kansallisten viranomaisten välillä, mahdollisesti perustamalla yhteisön rahoittama ohjelma mm. nuoriso-, kaupunki- ja huumausainerikollisuuden torjumiseksi Ehkäistä järjestäytyneen rikollisuuden tunkeutuminen laillisen talouden eri sektoreille.	Neuvosto / komissio / jäsenvaltiot	2001	Komission tiedonantoon (ks. ed.) sisältyy ehdotus rahoitusvälineestä, jolla tuetaan järjestäytyneen rikollisuuden ehkäisemisestä vastaavien yksiköiden ja elinten yhteistyötä Ranska ja Ruotsi esittävät vuoden 2000 loppuun mennessä aloitteen neuvoston päätökseksi järjestäytyneen rikollisuuden vastaisen verkoston perustamisesta
---	---	------------------------------------	------	---

4.2. Yhteistyön tehostaminen rikollisuuden vastaisessa toiminnassa

Todellisella oikeusalueella rikollisille ei saa antaa mahdollisuutta käyttää hyväkseen jäsenvaltioiden oikeusjärjestelmien eroja.

Korkeatasoisen suojan antaminen kansalaisille edellyttää jäsenvaltioiden lainvalvontaviranomaisilta nykyistä tiiviimpää yhteistyötä, jota on hyödynnettävä mahdollisimman laajasti tutkittaessa valtioiden rajat ylittävää rikollisuutta.

Amsterdamin sopimuksessa laajennettiin Europolin toimivaltuuksia ja tunnustettiin siten sen keskeinen asema järjestäytyneen rikollisuuden ehkäisemiseen ja torjumiseen tähtäävässä eurooppalaisessa yhteistyössä.

Tavoite	Toteutettava toiminta	Vastuutahot	Toteutus-aikataulu	Tilanne
Koordinoida ja tarvittaessa keskittää oikeusmenettelyjä	Yhteisten tutkintaryhmien perustaminen ensimmäisenä askeleena huumausaine- ja ihmiskaupan sekä terrorismin torjumiseksi – valtioiden rajat ylittävää rikollisuutta tutkittaessa		Viipymättä	Neuvosto hyväksyi keskinäistä oikeusapua rikosasioissa koskevan yleissopimuksen toukokuussa 2000 Puheenjohtajamaa Portugali on tehnyt aloitteen yleis-sopimuksen 13 artiklan soveltamisesta jo ennen sopimuksen voimaantuloa. Ehdotusta ei ole vielä käsitelty.

	Perustetaan kansallisista syyttäjistä, tuomareista tai poliiseista koostuva yksikkö – Eurojust	Neuvosto komission ehdotuksesta tai jäsenvaltion aloitteesta	Vuoden 2001 lopussa	Neuvosto teki marraskuussa 2000 päätöksen väliaikaisen yksikön perustamisesta tammikuussa 2001 (Ranskan aloitteen pohjalta) Yksikön lopullisesta muodosta on keskusteltu alustavasti jäsenvaltioiden (Ranska, Portugali, Ruotsi, Belgia ja Saksa) aloitteiden pohjalta Komissio esitti tiedonannon marraskuussa 2000
	Toteutetaan Euroopan oikeudellinen verkosto ja kehitetään sitä edelleen	Neuvosto komission ehdotuksesta tai jäsenvaltion aloitteesta	Huhtikuu 2001	Televiestintäverkkoa koskeva pilottihanke on käynnistettävä vuoden 2000 loppuun mennessä
	Toimivaltaristiriitojen ehkäisemiseksi tutkitaan mahdollisuutta kerätä tietoja siitä, käsitelläänkö eri jäsenvaltioiden tuomioistuimissa samoihin rikoksiin liittyviä asioita	Neuvosto komission ehdotuksesta tai jäsenvaltion aloitteesta	Huhtikuu 2004	Osa vastavuoroista tunnustamista koskevaa ohjelmaa (ks. kohta 3.2)
Antaa mahdollisimman tehokasta keskinäistä oikeusapua	Keskinäistä oikeusapua rikosasioissa koskevan yleissopimuksen hyväksyminen, ratifiointi ja täytäntöönpano	Neuvosto / jäsenvaltiot	Huhtikuu 2001	Neuvosto hyväksyi yleissopimuksen toukokuussa 2000 Ratifiointiprosessin on määrä alkaa tammikuussa 2001¹⁴
	Pohditaan järjestelyjä, jotka mahdollistaisivat sen, että jäsenvaltion viranomaiset toimivat toisen jäsenvaltion alueella	Neuvosto komission ehdotuksesta tai jäsenvaltion aloitteesta	Huhtikuu 2001	
	Selvitys yhdenmukaisten tietosuojasääntöjen laatimisesta	Neuvosto komission ehdotuksesta tai jäsenvaltion aloitteesta	Huhtikuu 2001	Neuvosto teki lokakuussa 2000 päätöksen yhteisen sihteeristön perustamisesta tietosuojan valvonta-viranomaisia (Europol, SID, SIS) varten Neuvosto käsittelee puheenjohtajamaa Ranskan aloitteeseen perustuva päätöslauselmaehdotusta (perustuu aiempaan Portugalin ehdotukseen)
Suojella rikoksen uhrien oikeuksia ja tukea heitä	Vähimmäisvaatimusten laatiminen	Neuvosto komission ehdotuksesta tai jäsenvaltion aloitteesta	Huhtikuu 2001	Portugali esitti puheenjohtajuuskaudellaan luonnoksen puitepäätökseksi uhrien asemasta rikos-oikeudenkäynneissä Parlamentti antaa lausuntonsa joulukuussa 2000

¹⁴

Ks. myös taulukko kohdassa "Oikeuden päätösten vastavuoroinen tunnustaminen".

Kehittää operatiivista poliisiyhteistyötä ja lainvalvontakoulutusta EU:n tasolla	Euroopan poliisipäälliköiden toimintaryhmän perustaminen	Neuvosto komission ehdotuksesta tai jäsenvaltion aloitteesta	2001	Euroopan poliisipäälliköiden ensimmäinen kokous pidettiin huhtikuussa ja toinen syyskuussa 2000
	Yhteensopivien rikostiedustelujärjestelmien perustaminen jäsenmaissa	Neuvoston päätös tarvitaan		
	Euroopan poliisiakatemian perustaminen – aluksi nykyisten kansallisten koulutuslaitosten välisenä verkostona – myös hakijamaat voisivat osallistua	Neuvosto komission ehdotuksesta tai jäsenvaltion aloitteesta	2001	Neuvosto käsittelee Portugalin aloitetta vuoden 2000 loppuun mennessä tehtäväksi neuvoston päätökseksi Euroopan poliisiakatemian perustamisesta vuonna 2001. Päätösluonnoksen mukaan akatemia toimisi kolmen ensimmäisen vuoden ajan verkostona. Verkoston perustamista valmisteleva ensimmäinen koulutusjakso alkoi Lyonissa marraskuussa 2000.
Tehostaa tulliyhteistyötä rikostentorjunnan alalla ja tietotekniikan hyödyntämisessä	Tullitietojärjestelmää (SID) koskevan yleissopimuksen ja Napoli II -yleissopimuksen täytäntöönpano	Jäsenvaltiot	Käynnissä	Napoli II -yleissopimuksen ovat ratifioineet vain Ranska ja Kreikka, jotka voivat halutessaan sopia soveltavansa sitä keskenään Puheenjohtajamaa Ranska laatii ohjeet yleissopimuksen täytäntöönpanosta SID-yleissopimuksen (kolmas pilari) ovat ratifioineet Tanska, Kreikka, Italia, Saksa, Portugali, Ranska, Espanja, Ruotsi, Suomi ja Yhdistynyt kuningaskunta. Pöytäkirjan yleissopimuksen väliaikaisesta voimaantulosta ovat ratifioineet näistä kaikki paitsi Italia ja Portugali. Pöytäkirjaa sovelletaan marraskuusta 2000 lähtien niiden jäsenvaltioiden välillä, jotka ovat ratifioineet sen.
	Tehostaa lainvalvontayhteistyötä salakuljetusta vastaan			Italia on ilmoittanut esittävänsä salakuljetusta koskevan aloitteen maaliskuussa 2001
Vaalia järjestäytyneen rikollisuuden vastaista kansainvälistä yhteistyötä	Järjestäytyneen rikollisuuden vastaisen Yhdistyneiden Kansakuntien yleissopimuksen ja sen lisäpöytäkirjojen hyväksyminen ja ratifiointi	Neuvosto / jäsenvaltiot / komissio	Allekirjoitetaan vuoden 2000 lopussa	Järjestäytyneen rikollisuuden vastainen YK:n yleissopimus ja ihmiskauppaa sekä maahanmuuttajien salakuljetusta koskevat pöytäkirjat ovat valmistuneet. Neuvosto päätti marraskuussa 2000 valtuuttaa komission allekirjoittamaan kyseiset asiakirjat yhteisön puolesta joulukuussa 2000 samaan aikaan kuin jäsenvaltiot allekirjoittavat ne. Ampuma-aseita koskevasta pöytäkirjasta neuvotellaan edelleen.

Vahvistaa Europolin asemaa rikollisuuden torjuntaa ja ehkäisemistä koskevan eurooppalaisen yhteistyön toteuttajana antamalla sille tarvittava tuki ja resurssit	Laajennetaan Europolin toimivaltaa kaikkeen rahanpesuun riippumatta siitä, minkä tyyppisestä rikoksesta pesty varat ovat peräisin	Neuvosto jäsenvaltion aloitteesta		Neuvosto pääsi asiasta periaatesopimukseen syyskuussa 2000 Parlamentti antoi lausuntonsa marraskuussa 2000
	Selvitys vireillä olevia asioita koskevan tietokannan perustamisesta	Europol / neuvosto		
	Valtuutetaan Europol valmistelemaan jäsenvaltioiden viranomaisten tutkimuksia tietyillä aloilla, ml. yhteisten tutkintaryhmien operatiiviset toimet	Tarvitaan neuvoston päätös	Huhtikuu 2004 Eräiden alojen osalta viipymättä	
	Säädetään toimenpiteistä, joiden mukaan Europol voisi pyytää jäsenvaltioiden viranomaisia suorittamaan tai koordinoimaan tutkimuksia tietyissä tapauksissa sekä kehittää erityisosaamista, jonka se voisi asettaa jäsenvaltioiden käyttöön niiden tukemiseksi järjestäytyneeseen rikollisuuteen liittyvien tapausten tutkinnassa	Neuvosto jäsenvaltion aloitteesta	Huhtikuu 2004	Neuvosto antoi ensi toimensaan syyskuussa 2000 suosituksen, jonka mukaan jäsenvaltioiden on harkittava suostumista Europolin pyyntöihin johtaa tai koordinoita eräitä tapauksia koskevia tutkimuksia
	Pohditaan, onko tarvetta tarkistaa Europol-yleissopimusta uusien toimivaltuuksien sekä demokraattisen valvonnan ja tuomioistuinvalvonnan osalta	Neuvosto / komissio		Komissio pohtii tiedonannon antamista Europol-yleissopimuksen muuttamisesta seuraavilta osin: - yhteisten tutkintaryhmien perustaminen - Europolin demokraattinen valvonta Tuomioistuinvalvontaa on tarkasteltava Eurojustin perustamisen yhteydessä

4.3. Eräiden rikollisuuden muotojen torjuminen

Kansallisen rikoslainsäädännön osalta pyrkimyksissä sopia yhteisistä määritelmistä, kriminalisoinnista ja seuraamuksista olisi keskityttävä ensimmäisessä vaiheessa vain joihinkin erityisen tärkeisiin aloihin. On tehtävä sopimukset yhteisistä määritelmistä, kriminalisoinnista ja seuraamuksista vakavan järjestäytyneen rikollisuuden ja valtioiden rajat ylittävän rikollisuuden torjumiseksi, jotta voidaan turvata yksilöiden ja talouden toimijoiden vapaus ja lainmukaiset oikeudet.

Tavoite	Toteutettava toiminta	Vastuutahot	Toteutus-aikataulu	Tilanne
Hyväksyä koko EU:n kattava yhteinen lähestymistapa rajat ylittävään rikollisuuteen	Kriminalisoidaan ihmiskauppa ja lasten seksuaalinen hyväksikäyttö ¹⁵ kiinnittäen erityistä huomiota Internetissä välitettävään lapsipornografiaan ¹⁶	Neuvosto komission ehdotuksesta	Huhtikuu 2001	Komissio esittää tiedonannon vuoden 2000 loppuun mennessä
	Huumekauppaa koskevat yhteiset määritelmät, kriminalisointi ja seuraamukset ^{17 18}	Neuvosto komission ehdotuksesta	Huhtikuu 2001	Komission heinäkuussa 2000 aloittama selvitys valmistuu vuoden 2000 lopussa
	Lahjontaa koskevat yhteiset määritelmät, kriminalisointi ja seuraamukset	Neuvosto komission ehdotuksesta	Huhtikuu 2001	Komissio laatii valmisteluasiakirjan maaliskuun 2001 loppuun mennessä
	Ympäristörikoksia koskevat yhteiset määritelmät, kriminalisointi ja seuraamukset	Neuvosto	Huhtikuu 2001	Tanska esitti aloitteen tammikuussa 2000 Neuvosto ilmaisi syyskuussa 2000 hyväksyntänsä EU:n yhteisen säännösten laatimiselle Huomattava määrä keskeistä yhteisölainsäädäntöä on jo tullut voimaan
	Ehdotus yhteisistä perusteista huijauksen kriminalisoimiseksi	Neuvosto jäsenvaltion aloitteesta		Oisin-ohjelmasta on rahoitettu hanketta, jossa arvioidaan eri tahojen yhteistyötä Euro 2000 -kisojen aikana Aloitteen EU:n yhteisistä toimenpiteistä tekee Belgia ja/tai Alankomaat

¹⁵ Ks. myös taulukko kohdassa "Maahanmuuttovirtojen hallinta"

¹⁶ Ks. myös taulukko kohdassa "Oikeuden päätösten vastavuoroinen tunnustaminen".

¹⁷ Ks. myös taulukko kohdassa "Yhteistyö huumeiden torjunnassa".

¹⁸ Ks. myös taulukko kohdassa "Oikeuden päätösten vastavuoroinen tunnustaminen".

	Rasismia ja muukalaisvihaa koskevat yhteiset määritelmät, kriminalisointi ja seuraamukset (puitepäätös)	Neuvosto komission ehdotuksesta tai jäsenvaltion aloitteesta	Huhtikuu 2001	Toinen kertomus 15. heinäkuuta 1996 hyväksytyn yhteisen toiminnan toteuttamisesta on määrä esittää vuoden 2000 lopussa ¹⁹ Komissio arvioi vuoden 2001 aikana, onko uusi aloite syytä esittää ja minkä laajuisena
	Yhteiset määritelmät tietoverkkorikollisuuden ehkäisemiseksi ja torjumiseksi sekä yhteiset perusteet huipputeknologiaa hyödyntävän rikollisuuden kriminalisoimiseksi ja seuraamuksiksi	Neuvosto komission ehdotuksesta	Huhtikuu 2001	Komissio esittää tiedonannon joulukuussa 2000
Hyväksyä koko EU:n kattava yhteinen lähestymistapa rajat ylittävään rikollisuuteen	Kriminalisoidaan muihin maksuvälineisiin kuin käteisrahaan liittyvät petokset	Neuvosto komission ehdotuksesta	Huhtikuu 2001	Neuvosto pääsi asiasta periaatesopimukseen toukokuussa 2000 Parlamentti antoi lausuntonsa heinäkuussa 2000 Komissio esittää vuoden 2000 loppuun mennessä toimintasuunnitelman ennaltaehkäisevistä toiminnaista
	Euron väärentämistä koskevat yhteiset määritelmät, kriminalisointi ja seuraamukset	Neuvosto hyväksyy puitepäätöksen, jota olisi täydennettävä lisätoimenpiteillä ²⁰	Huhtikuu 2001	Neuvosto teki toukokuussa 2000 puitepäätöksen euron väärentämisen rikosoikeudellisista seuraamuksista
	Kriminalisoidaan julkisiin tarjouskilpailuihin liittyvät petokset	Neuvosto jäsenvaltion aloitteesta	Huhtikuu 2001	Saksa esitti aloitteen maaliskuussa 1999
	Lujitetaan yhteisön taloudellisten etujen suojaamista koskevaa oikeudellista kehystä	Neuvosto ja parlamentti komission ehdotuksesta		Komissio esitti kesäkuussa 2000 tiedonannon kokonaisvaltaisesta petostentorjuntastrategiasta ja antoi syyskuussa 2000 täydentävän lausunnon hvk:lle Euroopan syyttäjävirston perustamisesta
	Terrorismiin liittyvien rikosten yhteiset määritelmät, kriminalisointi ja seuraamukset ²¹	Neuvosto jäsenvaltion aloitteesta		
	Veropetosten yhteiset määritelmät, kriminalisointi ja seuraamukset	Neuvosto komission ehdotuksesta tai jäsenvaltion aloitteesta		

¹⁹

Ks. myös taulukko kohdassa "Kolmansien maiden kansalaisten oikeudenmukainen kohtelu".

²⁰

Komissio teki heinäkuussa 2000 ehdotuksen neuvoston asetukseksi euron väärentämisen torjunnasta. Ehdotuksen käsittely on vielä kesken.

²¹

Ks. myös taulukko kohdassa "Oikeuden päätösten vastavuoroinen tunnustaminen".

4.4. Erityistoimet rahanpesun torjumiseksi

Rahanpesu on keskeisellä sijalla järjestäytyneessä rikollisuudessa. Se on kitkettävä kaikkialta, missä sitä esiintyy. Siksi on ryhdyttävä konkreettisiin toimiin, jotta rikoksen tuottama hyöty voidaan jäljittää, jäädyttää, takavarikoida ja tuomita menetetyksi.

Tavoite	Toteutettava toiminta	Vastuutahot	Toteutus-aikataulu	Tilanne
Riistää rikollisilta rikoksen tuottama hyöty	Talousrikoksia (puitepäättös) ja rahanpesua koskeva yleissopimus	Neuvosto Ranskan aloitteesta		Puheenjohtajamaa Ranska on esittänyt luonnoksen puitepäättökseksi rahanpesun torjunnasta. Neuvosto pääsi asiasta periaatesopimukseen lokakuussa 2000 Parlamentti antoi lausuntonsa marraskuussa 2000 Parhaillaan käsitellään (Ranskan aloitteeseen perustuva) luonnosta yleissopimukseksi keskinäisestä oikeusavusta järjestäytyneen rikollisuuden, rahanpesun ja talousrikollisuuden torjumiseksi
	Konkreettiset toimet, joiden avulla rikoksen tuottama hyöty voidaan jäljittää, jäädyttää, takavarikoida ja tuomita menetetyksi			Puheenjohtajamaa Ranska esittää varojen vallinnanrajoitusta ja todisteiden hukkaamiskieltoa koskevan aloitteen
Lisätä tietämystä ja valmiutta torjua rahanpesuun liittyvää toimintaa	Pannaan kokonaisuudessaan täytäntöön rahanpesua koskevan direktiivin säännökset ja vuoden 1990 Strasbourgin yleissopimuksen määräykset sekä rahanpesunvastaisen toimintaryhmän suositukset myös kaikilla jäsenvaltioihin riippuvuussuhteessa olevilla alueilla	Jäsenvaltiot		Luxemburg ei vielä ole ratifioinut vuoden 1990 yleissopimusta Laajennettu neuvosto (ECOFIN/YOS) antoi asiasta päätelmät lokakuussa 2000
	Hyväksytään ehdotus rahanpesusta annetun direktiivin tarkistamisesta	Neuvosto ja parlamentti	Mahdollisimman pian	Neuvosto pääsi asiasta periaatesopimukseen ensimmäisessä käsitelyssä syyskuussa 2000
	Nopeutetaan nykyisten rahanpesun selvittelykeskusten välistä tiedonvaihtoa ja annetaan oikeusviranomaisille ja rahanpesun selvittelykeskuksille oikeus saada tietoja riippumatta pankki- ja liikesalaisuutta koskevista säännöksistä	Neuvosto Suomen aloitteesta		Neuvosto teki lokakuussa 2000 Suomen aloitteeseen perustuvan päätöksen

	Kehitetään yhteisiä normeja sen estämiseksi, että yhtiöitä, joiden kotipaikka sijaitsee unionin lainkäyttövaltaan kuulumattomalla alueella, käytetään hyväksi rikoksen tuottaman hyödyn kätkeisessä ja rahanpesussa	Komissio / neuvosto / jäsenvaltiot		
	Laaditaan selvitys, josta käyvät ilmi kansainvälistä yhteistyötä haittaavat jäsenvaltioiden pankki-, rahoitus- ja yhtiöoikeuden säännökset	Komissio		Laajennetun neuvoston (ECOFIN/YOS) lokakuussa 2000 antamissa päätelmissä kehoitettiin komissiota laatimaan asiasta selvitys
	Ehkäistään käteismaksujen liian laaja käyttö ja tutkitaan kasinoiden ja muiden uhkapelipaikkojen roolia	Komissio käynnistää tutkimuksen	Joulukuu 2003	
	Varmistetaan sähköisten rahansiirtojen seurattavuus.	Neuvosto / komissio	Joulukuu 2001	
	Laajennetaan Europolin toimivaltaa kaikkeen rahanpesuun ²² riippumatta siitä, minkä tyyppisestä rikoksesta peityt varat ovat peräisin	Neuvosto komission ehdotuksesta tai jäsenvaltion aloitteesta		Neuvosto pääsi (Portugalin aloitteesta) syyskuussa 2000 periaatesopimukseen Europolin toimivallan laajentamisesta kaikkeen rahanpesuun Parlamentti antoi lausuntonsa marraskuussa 2000 Neuvosto teki päätöksen marraskuussa 2000
	Kehitetään rahanpesun vastaisia normeja yhteistyössä verokeittäiden kanssa Tuetaan verokeittäisiin kohdistuvia kansainvälisiä toimia	Neuvosto / komissio / jäsenvaltiot		Laajennetun neuvoston (ECOFIN/YOS) lokakuussa 2000 antamien päätelmien mukaan rahanpesun vastaisen toimintaryhmän päättämät vastatoimet toteutetaan yhteisesti ja viipymättä. Vastatoimista voidaan päättää kesäkuussa 2001
	Laaditaan mallisopimus verokeittäiden kanssa käytäviä neuvotteluja varten		Joulukuu 2001	Laajennetun neuvoston (ECOFIN/YOS) lokakuussa 2000 antamien päätelmien mukaan pitkän aikavälin tavoitteena on tehdä sopimukset verokeittäsmäiden ja -alueiden kanssa

²²

Ks. myös taulukko kohdassa "Yhteistyön tehostaminen rikollisuuden vastaisessa toiminnassa".

	Tutkitaan - mahdollisuuksia yhtenäistää ja vahvistaa rajatylittävän käteisrahaliikenteen seurantaa koskevia jäsenvaltioiden säännöksiä - jäsenvaltioiden mahdollisuuksia säätää tällaista lainsäädäntöä - jäsenvaltioiden välisen tietojenvaihdon järjestämistä	Komissio	Heinäkuu 2001	Laajennetun neuvoston (ECOFIN/YOS) lokakuussa 2000 antamien päätelmien mukaan komissio tutkii yhteisön välineen käyttökelpoisuutta
--	---	-----------------	----------------------	--

5. UNIONIN SISÄ- JA ULKORAJOIHIN SEKÄ VIISUMIPOLITIikkaan LIITTYVÄT KYSYMYKSET, EY:N PERUSTAMISSOPIMUKSEN 62 ARTIKLAN SOVELTAMINEN JA SCHENGENIN SÄÄNNÖSTÖN SIIRTÄMINEN YHTEISÖN TOIMIVALTAAN

Tavoite	Toteutettava toiminta	Vastuutahot	Toteutusajakaulu	Tilanne
Kehittää edelleen yhteistä viisumipolitiikkaa	Asetus kolmansista maista, joiden kansalaisilla on oltava viisumi ulkorajoja ylittäessään, ja niistä kolmansista maista, joiden kansalaisia tämä vaatimus ei koske	Komissio / neuvosto	Huhtikuu 2001	Komissio esitti ehdotuksensa tammikuussa 2000 Parlamentti antoi lausuntonsa heinäkuussa Komissio esitti muutetun ehdotuksen syyskuussa 2000 Komissio valmistelee neuvotteluohjeita yhteisön ja kolmansien maiden välillä tehtäviä sopimuksia varten
	Viisumia myönnettäessä jäsenvaltioissa noudatettavat menettelyt ja edellytykset	Komissio / neuvosto / jäsenvaltiot	Huhtikuu 2003	Suomi esitti kesäkuussa 2000 aloitteen yhteisen konsuli-ohjeiston määräyksiä koskevista täytäntöönpanotoimista
	Yhtenäistä viisumia koskevat säännöt	Komissio / neuvosto / jäsenvaltiot	Huhtikuu 2001	Pohdittava suhteessa ehdotuksiin, jotka koskevat oikeutta matkustaa jäsenvaltioiden alueella
	Yhtenäistä viisumin kaavaa koskevien teknisten määritelmien kehittäminen edelleen	Komissio / neuvosto	Lyhyen aikavälin toimenpiteet 2000-2002 – pitkän aikavälin toimenpiteet 2004	Komissio esittää vuoden 2001 alkuun mennessä ehdotuksen yhtenäisestä viisumin kaavasta annetun asetuksen 1683/95 muuttamisesta
	Sellaisen lomakkeen yhtenäinen kaava, johon kiinnitetään viisumi, kun jäsenvaltio ei tunnusta matkustusasiakirjaa	Komissio / neuvosto / jäsenvaltiot	2001	Komissio esittää asetus-ehdotuksen maaliskuun 2001 loppuun mennessä
	Ehdotus asetukseksi lentokentän kauttakulkuviisumista	Komissio / neuvosto / jäsenvaltiot	Huhtikuu 2001	Maaliskuussa 1996 hyväksytty yhteinen toiminta siirretään mahdollisesti yhteisön toimivaltaan
	Tiivistetään yhteistyötä kolmansissa maissa toimivien EU:n konsulaattien kesken	Jäsenvaltiot	Käynnissä	Ks. yhteisen konsuliohjeiston VIII kohta ja 4. maaliskuuta 1996 annettu suositus

	Toimenpiteet, jotka koskevat vapautta liikkua jäsenvaltioiden alueella	Komissio / neuvosto / jäsenvaltiot	Huhtikuu 2001	Puheenjohtajamaa Ranska esitti heinäkuussa 2000 aloitteen liikkumisesta jäsenvaltioiden alueella pitkäaikaista oleskelua varten myönnetyn viisumin turvin Puheenjohtajamaa Portugali esitti kesäkuussa 2000 aloitteen viisumipakosta vapautettujen maiden kansalaisten liikkumisesta jäsenvaltioiden alueella Komissio laatii asiasta parhaillaan ehdotuksia
Kehittää edelleen väärin asiakirjojen tunnistamista koskevaa yhteistä politiikkaa	Asiakirjojen tekeminen turvallisemmiksi ottamalla käyttöön matkustusasiakirjoja ja oleskelulupia koskevat vähimmäisvaatimukset	Komissio / neuvosto / jäsenvaltiot	Huhtikuu 2001	Komissio esittää maaliskuun 2001 loppuun mennessä ehdotuksen kolmansien maiden kansalaisille myönnettävän oleskeluluvan yhtenäisen kaavan siirtämisestä yhteisön toimivaltaan Neuvostossa kokoontuneet hallitusten edustajat antoivat päätöslauselman lokakuussa 2000
	Helpotetaan väärin asiakirjojen tunnistamista kehittämällä koulutusta ja välineistöä	Komissio / neuvosto / jäsenvaltiot	Käynnissä	Neuvosto antoi 29. huhtikuuta 1999 suosituksen henkilöstömäärästä ja laitevarustuksesta Neuvosto teki maaliskuussa 2000 päätöksen tietojenvaihdon parantamisesta Alan koulutusta koskevaa ohjelmaa on rahoitettu maaliskuussa 1998 hyväksytystä Odysseus-ohjelmasta
Tehostaa unionin ulkorajoilla tehtäviä tarkastuksia	Tiivis yhteistyö rajatarkastuksista vastaavien jäsenvaltioiden yksiköiden välillä, mm. vaihto-ohjelmat ja teknologiansiirto	Komissio / neuvosto / jäsenvaltiot	Huhtikuu 2001	
	Yhteisen käsikirjan täytäntöönpanotoimien hyväksymismenettely	Komissio / neuvosto / jäsenvaltiot		Portugali on esittänyt aloitteen yhteisen käsikirjan saattamisesta ajan tasalle Puheenjohtajamaa Ranska on esittänyt aloitteen yhteisen käsikirjan joidenkin osien luokituksen kumoamisesta
	Otetaan hakijamaat nopeasti mukaan tähän yhteistyöhön	Komissio / neuvosto / jäsenvaltiot	Käynnissä	Asia etenee liittymisneuvottelujen myötä
Siirtää Schengenin säännöstö yhteisön toimivaltaan	Siirretään Schengenin yleissopimuksen 2 artiklan 2 kohta yhteisön toimivaltaan (turvalauseke väliaikaisten rajatarkastusten sallimisesta sisärajoilla)	Komissio / neuvosto / jäsenvaltiot	2001	Komissio esittää ehdotuksen maaliskuun 2001 loppuun mennessä

6. UNIONIN KANSALAIKUUS

Tavoite	Toteutettava toiminta	Vastuutahot	Toteutus- aikataulu	Tilanne
Helpottaa unionin kansalaisten oikeutta liikkua ja oleskella vapaasti unionin alueella	Asetus, jolla päivitetään ja tarkistetaan unionin kansalaisten maahantuloa, liikkumista ja oleskelua koskevia sääntöjä	Komissio / neuvosto / Euroopan parlamentti	2001	Komissio esittää ehdotuksen maaliskuun 2001 loppuun mennessä
	Asetus yhdenmukaisesta EU:n passista	Komissio / neuvosto / Euroopan parlamentti	2001	Komissio esittää ehdotuksen maaliskuun 2001 loppuun mennessä
	Asetus EU:n kansalaisten yhdenmukaisesta henkilötodistuksesta	Komissio / neuvosto / Euroopan parlamentti	2001	Komissio esittää ehdotuksen maaliskuun 2001 loppuun mennessä
	Asetus EU:n kansalaisten ja heidän perheidensä yhdenmukaisesta oleskeluluvasta	Komissio / neuvosto / Euroopan parlamentti	2001	Komissio esittää ehdotuksen maaliskuun 2001 loppuun mennessä
	Asetus EU:n kansalaisista ja muista yhteisö-oikeuden alaisista henkilöistä koostuvien koululaisryhmien liikkumisen ja jäsenvaltioiden välisen siirtymisen helpottamisesta	Komissio / neuvosto / Euroopan parlamentti	2001	Komissio esittää ehdotuksen maaliskuun 2001 loppuun mennessä
Tiedottaa unionin kansalaisuuteen kuuluvien oikeuksien toteutumisesta	Tiedonanto Euroopan parlamentin vaalien tuloksesta	Komissio	2000	Komissio esittää tiedonannon vuoden 2000 loppuun mennessä
	Ensimmäinen raportti kunnallisvaaleista	Komissio	2001	Komissio esittää raportin kunnallisvaaleista
	Kolmas kertomus unionin kansalaisuudesta	Komissio	Vuoden 2000 loppuun mennessä	Valmisteilla

7. YHTEISTYÖ HUUMEIDEN TORJUNNASSA

Huumausaineet ovat uhkana kollektiiviselle ja yksilölliselle turvallisuudelle, minkä vuoksi tämä ongelma on pyrittävä ratkaisemaan kokonaisvaltaisella, monialaisella ja yhtenäisellä tavalla. Huumausaineiden torjuntaa koskevaa Euroopan unionin toimintasuunnitelmaa kaudelle 2000–2004 arvioidaan sekä täytäntöönpanon puolivälissä että sen päätyttyä Euroopan huumausaineiden ja niiden väärinkäytön seurantakeskuksen (EMCDDA) ja Europolin avulla.

Tavoite	Toteutettava toiminta	Vastuutahot	Toteutus-aikataulu	Tilanne
Toteuttaa Helsingin Eurooppa-neuvoston hyväksymä huumausaineiden torjuntaa koskeva Euroopan unionin toimintasuunnitelma 2000-2004	Kertomus Eurooppa-neuvostolle huumausaineiden torjuntaa koskevasta Euroopan unionin toimintasuunnitelmasta (2000-2004)	Neuvosto laatii asiasta kertomuksen	Kesäkuu 2000	Feiran Eurooppa-neuvosto hyväksyi kesäkuussa 2000 huumausaineiden torjuntaa koskevan Euroopan unionin toimintasuunnitelman (2000-2004)
	Lujitetaan yhteistyötä Euroopan huumaus-aineiden ja niiden väärinkäytön seuranta-keskuksen ja Europolin kanssa erityisesti synteettisten huumeiden ja huumeiden esiasteiden alalla	Neuvosto / komissio / jäsenvaltiot		Uusien synteettisten huumausaineiden valvon- nasta hyväksytyn yhteisen toiminnan puitteissa tutkitaan ketamiinia ja gammahydroksivoihappoa (GHB). Komissio aloittaa yhteisen toiminnan arvioinnin vuoden 2001 aikana.
	Kehitetään menetelmiä huumausaineiden torjuntaa koskevan Euroopan unionin toimintasuunnitelman 2000-2004 arvioimiseksi	Neuvosto ja parlamentti komission ehdotusten pohjalta		Euroopan huumausaineiden ja niiden väärinkäytön seurantakeskus kehittää vuoden 2001 aikana menetelmiä huumaus-aineiden torjunnan arvioimiseksi
	Huumekauppaa koskevat yhteiset määritelmät, kriminalisointi ja seuraamukset ²³	Neuvosto komission ehdotuksesta	Huhtikuu 2001	Komissio käynnisti heinäkuussa 2000 asiasta selvityksen, joka valmistuu vuoden 2000 loppuun mennessä
	Kehitetään poliisi-, tulli- ja oikeudellista yhteistyötä huumekaupan estämiseksi ja torjumiseksi	Neuvosto komission ehdotuksesta tai jäsenvaltion aloitteesta		Euroopan parlamentin vaadittua uuden budjetti-kohdan perustamista komissio ehdotti alustavassa talousarvioesityksessä vuodelle 2001 miljoonan euron määrärahaa laittomien huumeiden torjuntaan liittyviä valmistelutoimia varten

²³

Ks. myös taulukko kohdassa "Eräiden rikollisuuden muotojen torjuminen".

8. VAHVEMPI ULKOINEN TOIMINTA

Eurooppa-neuvosto korostaa, että vapauteen, turvallisuuteen ja oikeuteen perustuvan alueen luomiseksi on käytettävä tehokkaasti ja yhdenmukaisesti kaikkea unionilla erityisesti ulkosuhteiden alalla käytettävissä olevaa toimivaltaa ja välineitä. Oikeus- ja sisäasiakysymykset on otettava huomioon muiden unionin politiikkojen ja toimien määrittelyssä ja täytäntöönpanossa.

Tavoite	Toteutettava toiminta	Vastuutahot	Toteutusaikataulu	Tilanne
Kaikkea unionilla erityisesti ulkosuhteiden alalla käytettävissä olevaa toimivaltaa ja välineitä on käytettävä tehokkaasti ja yhdenmukaisesti Oikeus- ja sisäasiakysymykset on otettava huomioon muiden unionin politiikkojen ja toimien määrittelyssä ja täytäntöönpanossa	Feiran Eurooppa-neuvoston on tarkoitus määrittellä selkeät painopistealueet, poliittiset tavoitteet ja toimenpiteet oikeus- ja sisäasioissa toteutettavan unionin ulkoisen toiminnan alalla	Neuvoston on määrä laatia tiiviissä yhteistyössä komission kanssa erityisiä suosituksia	Kesäkuu 2000	Feiran Eurooppa-neuvosto hyväksyi kesäkuussa 2000 neuvoston ja komission laatiman selvityksen Euroopan unionin oikeus- ja sisäasioiden alan ulkoista toimintaa koskevista painopisteistä, jotka on liitettävä unionin ulkopoliittikkaa koskevaan kokonaisstrategiaan osana vapauteen, turvallisuuteen ja oikeuteen perustuvan alueen muodostamista